

**Elaborarea, Monitorizarea și Evaluarea
cursurilor de învățare a adulților**

***Dezvoltarea cadrului de validare a
competențelor formatorilor din
domeniul educației pentru adulți***

Co-finanțat de Programul Erasmus+ al Uniunii Europene

Srijinul acordat de Comisia Europeană pentru realizarea acestei publicații nu constituie o avizare a conținutului care reflectă numai opiniile autorilor, iar Comisia nu poate fi trasă la răspundere pentru nicio posibilă utilizare a informațiilor conținute în prezentul document.

Publicat de:

Parteneriatul Strategic Erasmus+ „Elaborarea, monitorizarea și evaluarea cursurilor de învățare a adulților – Sprijinirea calității învățării adulților” (DEMAL)

Nr. contract 2016-1-DE02-KA204-003346

București, 2018

Autor:

Miruna Miulescu, ISE, București

Parteneriat pe proiect:

 Coordonare proiect	Institutul German pentru Învățare în rândul Adulților – Centrul pentru învățare pe tot parcursul vieții din Leibniz (DIE) www.die-bonn.de	 German Institute for Adult Education Leibniz Centre for Lifelong Learning
	IDEC, Consultanți, Aplicații de Înaltă Tehnologie , Formare SA www.idec.gr	
	Institutul de Științe ale Educației România www.ise.ro	
	Progress Consult Kft. www.progress.hu	
	Fondo Formacion Euskadi SLL www.ffeuskadi.net	
	Federația Elvețiană pentru Învățare în rândul Adulților www.alice.ch	

Contact: Susanne Lattke, DIE, Bonn: lattke@die-bonn.de

Această lucrare este licențiată sub licență internațională Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0. Pentru vizualizarea unui exemplar al acestei licențe, vizitați: <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Conținut

Prefață	4
Partea I Introducere	6
I.1. Dezvoltarea Cadrului de Validare	7
I.2. Scopul Cadrului de Validare	9
I.3. Utilizare practică	9
I.4. Metodologie	9
Referințe	10
Partea II Anexe	12
Anexa A: Evaluarea Globală a Portofoliului	13
A.1 Evaluarea Generală a Calității Portofoliului	13
A.2 Evaluarea Portofoliului în ceea ce privește domeniile de competență	14
Grilă pentru Evaluarea Portofoliului – Elaborarea Cursurilor de învățare pentru Adulți	15
Grilă pentru Evaluarea Portofoliului – Evaluarea Cursurilor de învățare pentru Adulți	18
Anexa B: grilă de autoevaluare	21
Anexa C. Grila pentru Interviu bazat pe Competențe	28
Despre DEMAL	37

 Prefață

În prezent, o mare parte a educației are loc în viața profesională, în afara sistemului de învățământ formal. Chiar dacă nu există suficiente cunoștințe despre beneficiile validării ca proces și deși preferința tradițională pentru certificările provenite din sectorul formal continuă să existe, realitățile în schimbare din domeniul educației, precum și dezvoltarea profesională, au îndemnat la implementarea unor sisteme de validare a competențelor dobândite în moduri non-formale și informale.

Prin urmare, sistemele de validare au căpătat din ce în ce mai multă atenție și relevanță în ultimele decenii, fiind considerate treptat o alternativă viabilă la certificarea formală sau ca mijloc de consolidare a sistemului formal de calificare. Cu toate acestea, validarea a devenit o componentă semnificativă a învățării pe tot parcursul vieții, precum și un instrument menit să sporească reflecția asupra și autoevaluarea cunoștințelor și abilităților unui individ.

În plus, deoarece nu există standarde comune sau căi standardizate de calificare pentru sectorul învățării adulților și nici pentru profesioniștii din acest sector la nivel european, național și local, validarea învățării non-formale și informale devine o prioritate. Prin urmare, procesul de validare poate deveni un mijloc important de promovare a profesionalizării în sectorul învățării adulților. Relevanța acestei chestiuni a avut o importanță deosebită pentru partenerii proiectului DEMAL, care au fost interesați să contribuie la dezvoltarea unui astfel de subiect provocator.

Proiectul DEMAL s-a axat pe două competențe profesionale cheie specifice ale formatorilor de adulți:

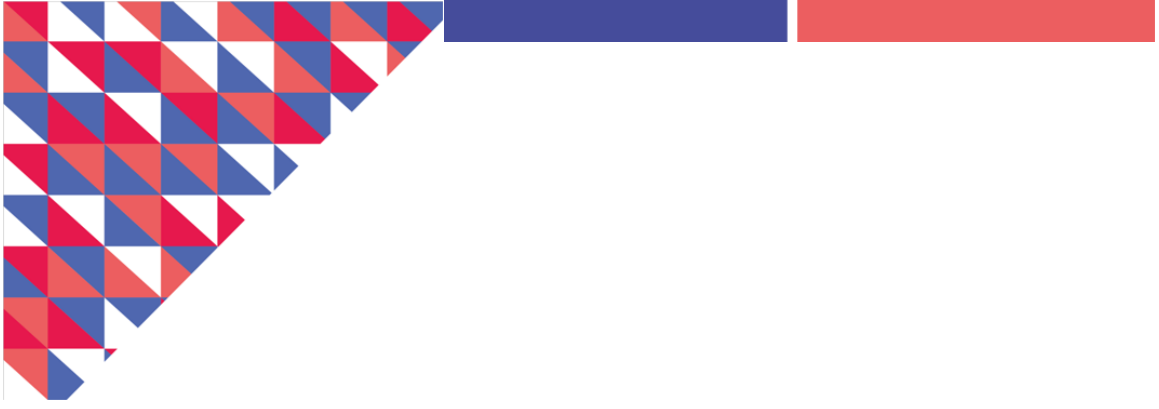
- Elaborarea proceselor de învățare a adulților;
- Evaluarea și monitorizarea proceselor de învățare a adulților.

Pentru aceste două domenii de competență, proiectul a elaborat curriculumuri de formare și resurse de învățare pentru a-i sprijini pe formatorii pentru adulți să-și dezvolte aptitudinile în Elaborarea, Evaluarea și Monitorizarea învățării adulților.

Ghidul de față reprezintă o completare la aceste curriculumuri de formare și resurse de învățare. El îi ajută pe formatorii de adulți să își exploateze mai bine propriile competențe *dobândite în mod informal* în cele două domenii, al Elaborării și al Evaluării și Monitorizării. Mai exact, acest ghid îi ajută pe formatorii de adulți: a) să devină conștienți de aceste competențe, b) să le demonstreze potențialilor angajatori sau altor părți interesate și c) să le obțină validarea de către organismele competente, în cazul în care există astfel de organisme.

Ghidul de față a fost inspirat de principiile europene comune pentru identificarea și validarea învățării non-formale și informale (adoptate de Consiliu în 2004), de recomandarea ulterioară a Consiliului cu privire la validare (Consiliul 2012), precum și de liniile directoare europene pentru validarea învățării non-formale și informale elaborate de Cedefop (2015). Acest ghid are scopul de a servi ca instrument practic pentru validarea competențelor formatorilor de adulți. Scopul său poate fi unul formativ (contribuție substanțială la procesul de învățare continuă și identificarea rezultatelor învățării fără recunoaștere formală), dar și sumativ (certificarea ca obiectiv principal). Indiferent dacă este folosit cu un scop formativ sau sumativ - obiectivul final al acestui ghid este de a sprijini dezvoltarea profesională a formatorilor de adulți și, prin aceasta, să contribuie la îmbunătățirea calității învățării adulților.

Partea I

Introducere

I.1. Dezvoltarea Cadrului de Validare

Acest Cadru de Validare DEMAL se bazează pe o serie de lucrări anterioare: o referință importantă a fost reprezentată, în special, de Cadru European al Competențelor Cheie pentru Profesiștii în domeniul Învățării Adulților (Research voor Beleid, 2010). Acest cadru a identificat șapte competențe-cheie generale și douăsprezece specifice care încearcă, în ansamblu, să acopere toate tipurile de activități profesionale în domeniul învățării adulților. Cadru actual de validare DEMAL se concentrează pe două dintre aceste competențe:

- Elaborarea proceselor de învățare în rândul adulților;
- Evaluarea și monitorizarea proceselor de învățare în rândul adulților.

Aceste competențe au fost selectate deoarece sunt de o importanță deosebită pentru calitatea proceselor de învățare a adulților - la fel de importante ca activitatea de predare sau formare „efectivă”. Cu toate acestea, aceste competențe nu sunt acoperite în detaliu de curriculumurile de formare existente pentru formatorii de adulți sau în dezbaterile pe tema profesionalizării în domeniul învățării adulților.

Mai mult, cadrul actual de validare DEMAL se bazează direct pe două profiluri detaliate de competențe și pe curriculumurile de formare conexe care au fost elaborate de proiectul DEMAL însuși. Profilurile de competențe DEMAL specifică în detaliu etapele individuale și activitățile care sunt legate de sarcinile profesionale de proiectare și evaluare și monitorizare a proceselor de învățare a adulților. Profilurile de competențe specifică în detaliu cunoștințele, abilitățile și competențele de care au nevoie formatorii de adulți pentru îndeplinirea acestor sarcini profesionale. În curriculumul de formare DEMAL, aceste profiluri de competențe au fost transformate în unități de învățare concrete, care împreună formează un program de formare complet în care pot fi dobândite abilitățile, cunoștințele și competențele aferente.

Cadru actual de validare DEMAL acoperă pe deplin competențele și rezultatele învățării care sunt specificate atât în profiluri, cât și în curriculumuri. Acesta evidențiază modul în care formatorii de adulți pot demonstra și valida aceste competențe atunci când au fost dobândite în mod informal, adică fără a urma un program dedicat de formare.

Dezvoltarea tuturor produselor DEMAL¹ menționate mai sus - profiluri de competențe, curriculum de formare, cadru de validare – s-a bazat pe o colectare transnațională de date, care a fost realizată de toți partenerii de proiect și a implicat interviuri cu factorii de decizie și cu profesioniștii din domeniul învățării adulților, precum și o analiză documentară. Aceasta din urmă a avut ca scop identificarea documentelor, proiectelor și programelor de formare relevante atât la nivel național cât și european/transnațional și a situației țărilor în ceea ce privește profesionalizarea cadrelor didactice pentru adulți care lucrează în toate domeniile și contextele învățării adulților

1 <http://www.demalproject.eu/outcomes.html>

(de exemplu, învățământ profesional sau non-profesional pentru adulți, învățământ formal, non-formal/informal dedicat adulților).

Mai exact, analiza documentară s-a bazat pe o metodologie comună și a implicat identificarea, revizuirea și analiza documentelor de politici, a studiilor și a documentelor de cercetare, a rapoartelor de proiect, a cărților, a principiilor directe la nivel național și european privind competențele cheie ale cadrelor didactice pentru adulți, precum și a curriculumurilor și/sau standardelor naționale și internaționale relevante existente în domeniul profesiilor de învățare a adulților². Analiza documentară a furnizat, de asemenea, informații detaliate privind subiecte precum gradul de reglementare a domeniului învățării adulților, rolurile profesionale existente, contextele principale de lucru pentru cadrele didactice pentru adulți, statutul socio-economic al cadrelor didactice pentru adulți și căile de formare disponibile.

Comparația dintre cerințele formatorilor pentru adulți din diferite țări a facilitat învățarea și schimbul de bune practici, care sunt considerate ca fiind puternice în **contextul** cadrului strategic al Uniunii Europene pentru îmbunătățirea calității învățământului și formării în domeniul învățării pe tot parcursul vieții.

În ceea ce privește subiectul validării, o serie de proiecte și inițiative la nivel european și național au oferit o sursă de inspirație valoroasă pentru dezvoltarea cadrului actual (a se vedea exemplele din caseta de mai jos). În contextul noilor provocări și dezvoltări, aceste proiecte au răspuns acestor nevoi prin inițierea și dezvoltarea unor strategii specifice de validare a competențelor dobândite non-formal și informal, care au fost relevante pentru elaborarea acestui ghid.

Proiecte selectate care implică validarea competențelor (formatorilor pentru adulți)

VINEPAC (*Validarea competențelor psiho-pedagogice informale și non-formale ale formatorilor de adulți*) este un proiect finanțat prin programul Leonardo da Vinci și a fost implementat de un consorțiu format din șapte parteneri din cinci țări europene, între octombrie 2006 și septembrie 2008. Scopul său principal a fost acela de a elabora un pachet de instrumente de validare (*Validpack*) pentru competențele didactice reale ale formatorilor de adulți. *Validpack* își propune să evalueze competențele importante ale adulților, să construiască o bază pentru certificare pe baza rezultatelor validării, să fie utilizat la nivel european etc.

GRETA (*Bazele dezvoltării unei proceduri de recunoaștere printre furnizori, pentru competențele cadrelor didactice din învățământul pentru adulți și cel continuu*). Acest proiect german se bazează pe un model de competență care poate fi folosit ca bază pentru diferite metode de validare și consolidare a activităților profesionale ale formatorilor. Proiectul vizează profesionalizarea și recunoașterea competențelor cadrelor didactice din învățământul pentru adulți și din cel continuu.

REVEAL (*Rețeaua educațională europeană pentru învățământ și validare orientate spre competențe*) este o comunitate de evaluatori specializați în învățarea informală și non-formală, care a fost fondată pentru a oferi *sistemul LEVEL5* și produsele și serviciile conexe în Europa. LEVEL5 este un sistem formativ de validare care le permite părților interesate de proiectele europene să evalueze și să afișeze impactul colaborării pe proiect în echipele transnaționale. Abordarea LEVEL5 este generică și nu vizează în mod specific competențele pedagogice ale formatorilor pentru adulți. Abordarea poate fi totuși adaptată tuturor tipurilor de domenii profesionale.

² Pentru mai multe detalii, vedeți Proiectul de Cercetare DEMAL la: <http://www.demalproject.eu/outcomes.html>

I.2. Scopul Cadrului de Validare

Cadrul de validare este dezvoltat pentru a spori comparabilitatea (atât printre, cât și în interiorul țărilor) furnizării existente de formare și a calificărilor, pentru a facilita recunoașterea competențelor dobândite informal și, prin urmare, pentru a oferi rute mai flexibile în obținerea unei calificări în cele două domenii de competențe: Elaborarea învățării adulților și Monitorizarea și Evaluarea învățării adulților. Stabilirea unui proces de validare structurat și coerent va conduce la un proces de validare clar și ușor de înțeles pentru candidat și va spori transparența sistemului.

I.3. Utilizare practică

Ghidul se adresează unei varietăți de decidenți și practicieni implicați în elaborarea și implementarea procedurilor de validare la diferite niveluri. Deoarece validarea învățării non-formale și informale este văzută ca o componentă esențială a învățării pe tot parcursul vieții, este importantă includerea în acest proces a întreprinderilor și organizațiilor neguvernamentale, precum și a instituțiilor tradiționale de învățământ și formare. Din acest motiv, ghidul se adresează: organizațiilor care oferă educație pentru adulți, profesioniștilor în formare care lucrează cu adulții, organizațiilor de recrutare și personalului care lucrează cu formatorii din domeniul educației pentru adulți.

Deși instituțiile și părțile interesate care oferă validarea se confruntă cu anumite responsabilități, beneficiile unui astfel de proces pot fi substanțiale. Prin oferirea unei baze legale și practice care să permită persoanelor să primească validarea învățării non-formale și informale, procesul de validare va fi considerat o parte integrantă a dezvoltării resurselor umane și va consolida baza dialogului social, din moment ce indivizii au dreptul la recunoașterea învățării. În plus, instituțiile vor obține un avantaj competitiv, care le va da un impuls în ceea ce privește vizibilitatea și ar putea aduce beneficii economice și sociale semnificative pentru indivizi și comunitate. De asemenea, validarea poate fi utilizată atât în scop formativ, cât și în scop sumativ, oferind indivizilor posibilitatea de planificare a carierei.

I.4. Metodologie

Această parte încearcă să clarifice într-un mod general procedura și principalele metode implicate în validare, precum și caracteristicile acestora. De asemenea, oferă informații practice despre structura instrumentelor și despre modul în care acestea pot fi puse în practică. De asemenea, vizează argumentele pro și contra.

Modelele concrete pentru procesul de validare pot fi găsite în Anexele din Partea II.

Procedura de evaluare este una standardizată, având ca referință Profilurile de Competențe DEMAL. Procedura generală poate fi aplicată și adaptată diferitelor contexte, iar utilizatorii își pot crea propriul sistem de referință individualizat pentru evaluarea și evidențierea competențelor relevante ale grupurilor lor țintă într-un mod orientat spre proces.

Cadrul de validare se bazează pe:

- un **portofoliu** în care utilizatorul adună probe ale competențelor sale (colectarea de documente, certificate etc., care să ateste competențele);
- un **test de autoevaluare**;
- un **interviu bazat pe competențe**.

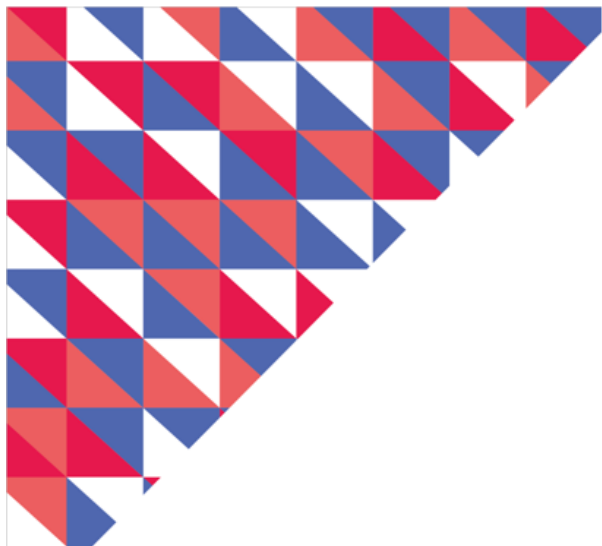
Aceste metode ar trebui privite ca separate, dar interdependente în același timp și aplicate într-un mod care să reflecte specificitatea individuală, deoarece instrumentele trebuie să fie adecvate pentru scopul urmărit.

Referințe

- CEDEFOP (2013): *Formatori în ÎPT continuu: profiluri de competențe rezultate*. Luxembourg: Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene.
- CEDEFOP (2015). Orientări europene pentru validarea învățării non-formale și informale. Luxembourg: Oficiul pentru Publicații. Serie referință CEDEFOP; No 104. <http://dx.doi.org/10.2801/008370>
- Consiliu (2004). Concluziile Consiliului și ale Reprezentanților Guvernelor Statelor Membre, reuniți în cadrul Consiliului, cu privire la principiile europene comune pentru identificarea și validarea învățării non-formale și informale., 9600/04 EDUC 118 SOC 253. Bruxelles 18 Mai 2004
- Consiliu (2012). Recomandarea Consiliului din 20 decembrie 2012 privind validarea învățării non-formale și in-formale. În: Jurnalul Oficial al Uniunii Europene JO Nr. C 398 din 22.12.2012. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=celex%3A32012H1222%2801%29>
- Proiectul DAVE (2013). Cadrul de competențe DAVE al Formatorilor în învățarea pentru adulți. Cadrul de competențe DAVE al formatorilor pentru adulți. URL: http://www.daveproject.eu/wp-content/uploads/2013/03/dave_wp4_manual_v1_30.09.2013.pdf
- Parlamentul European și Consiliu (2009). RECOMANDAREA PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI din 18 iunie 2009 privind stabilirea unui cadru european de referință pentru asigurarea calității în educație și formare profesională. Jurnalul Oficial al Uniunii Europene. C 155, 08.07.2009. URL: <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2009:155:0001:0010:RODF>
- JIST. (2003). *Your career and life plan portfolio* (a doua ediție). Indianapolis, IN: JIST Publishing, Inc.

-
- OECD (2005). Definierea și selectarea competențelor cheie: rezumat: proiect DeSeCo. Paris: OECD. URL: www.oecd.org/document/17/0,2340,en_2649_34515_2669073_1_1_1_1,00.html
 - Research voor Beleid (2010). Key competences for adult learning professionals. Contribution to the development of a reference framework of key competences for adult learning professionals. Final report. Zoetermeer. URL: <https://ec.europa.eu/epale/de/node/29706>

Partea II

Anexe

Anexa A: Evaluarea Globală a Portofoliului

Propunerea de scală standardizată de mai jos va fi utilizată de evaluatori pentru a evalua portofoliul candidatului. Portofoliul pe care candidatul îl va pregăti trebuie să conțină un CV, certificate ca dovadă a cunoștințelor sau expertizei suplimentare, o listă de referințe profesionale care pot să confirme competențele și realizările pe care candidatul le-a prezentat în portofoliu și alte dovezi pe care instituția le consideră importante (care ar trebui să demonstreze dobândirea competențelor necesare).

Informațiile furnizate prin portofoliu vor ajuta evaluatorii în procesul de interviu (care are ca referință profilul de competențe dezvoltat în cadrul proiectului DEMAL).

Evaluarea portofoliului include două părți

- o evaluare globală a calității portofoliului
- o evaluare a domeniilor principale de competență

Evaluarea generală a portofoliului se concentrează pe o evaluare sumară în ceea ce privește dovezile nivelurilor de competență și, în plus, evaluează calitatea portofoliului în ansamblul său, în conformitate cu criteriile specificate.

Evaluarea domeniilor de competență urmărește să identifice în ce măsură sunt incluse în portofoliu dovezi privind domeniile individuale de competență. Această parte a evaluării portofoliului poate ajuta, de asemenea, evaluatorii să pregătească un interviu bazat pe competențe (a se vedea Anexa C) împreună cu candidatul, ca un pas următor.

A.1 Evaluarea Generală a Calității Portofoliului

Cele patru criterii pentru evaluarea globală a portofoliului sunt:

- ✓ Structura logică și coerentă
- ✓ Nivelul de dezvoltare a competențelor
- ✓ Utilizarea documentelor justificative
- ✓ Nivelul de reflecție critică

Fiecare criteriu este notat cu un punctaj de la 0 la 5, 5 indicând cel mai înalt nivel de calitate. Punctajul total al celor patru criterii oferă gradul general de calitate conform tabelului următor:

Notă	Scor
A	Fără punctaj zero și total de 17-20
B	Fără punctaj zero și total de 12-16
C	Fără punctaj zero și total de 8-11
D	Fără punctaj zero și total de 5-7
E & SUB	Un punctaj zero obținut pentru oricare componentă înseamnă că Portofoliul nu corespunde. Punctajele obținute pentru elementele rămase determină nota E (3-4), F (1-2) sau G (toate zero)

A.2 Evaluarea Portofoliului în ceea ce privește domeniile de competență

Măsurile de evaluare în ceea ce privește domeniile de competență cuprind sistemul de măsurare pe o scală cu 4 niveluri, după cum urmează:

0 / NE - nicio dovadă: Portofoliul nu oferă dovezi pozitive privind competența.

1 - limitat: Portofoliul oferă doar dovezi pozitive parțiale care dovedesc competența

2 - mediu: Portofoliul oferă dovezi adecvate privind competența

3 - bun: Portofoliul oferă dovezi pozitive solide privind competența

4 - excelent: Portofoliul oferă dovezi solide și coerente privind competența

Grilă pentru Evaluarea Portofoliului – Elaborarea Cursurilor de învățare pentru Adulți

Evaluare generală							
Criterii de evaluare	Scor (0-5)						Observații
Structura logică și coerentă a portofoliului							
Nivelul de dezvoltare al aptitudinilor prezentat în portofoliu							
Utilizarea dovezilor documentare în portofoliu							
Nivelul de reflecție critică prezentat în portofoliu							
Punctaj total							
Notă							
Evaluarea domeniilor de competență							
Înțelegerea conceptului	0/ NE	1	2	3	4	5	Observații
<i>Probele din portofoliu privind capacitatea de a ...</i>							
Înțelege semnificația „elaborării” învățării adulților							
Explica rolul și importanța procesului de elaborare							
Indica sarcinile implicate în procesele de elaborare / pașii necesari							
Identifica diferiții actori implicați în procesul de elaborare, rolurile și interacțiunile acestora							
Analiza factorii care influențează procesul de elaborare / factorii care trebuie luați în considerare în timpul procesului de elaborare							

Altele:							
General							
Analiza nevoilor	0/ NE	1	2	3	4	5	Observații
<i>Probele din portofoliu privind capacitatea de a ...</i>							
Înțelege conceptele teoretice privind nevoile, beneficiile și rezultatele finale ale învățării							
Identifica diferite tipuri de nevoi și beneficii ale învățării (concepte precum „beneficii mai cuprinzătoare”, rentabilitatea investiției etc.)							
Reflecta asupra tipurilor și rolului / impactului intereselor (ascunse) care sunt legate de nevoile învățării specificate explicit							
Reflecta asupra intereselor și a rolurilor potențial diferite ale clienților și ale cursanților / participanților							
Analiza potențialul și limitările tehnicilor de analiză a nevoilor							
Altele:							
Total							
Rezultatele învățării	0/ NE	1	2	3	4	5	Observații
<i>Probele din portofoliu privind capacitatea de a ...</i>							
Describe cadrele generale de competență / calificare existente la nivel național sau internațional							
Identifica tipurile de rezultate ale învățării (cognitive, sociale, afective etc.)							
Transforma obiectivele clientului / cursantului în rezultate ale învățării, care trebuie realizate în timpul formării							
Aplica diferite tipuri de metode de testare / evaluare a învățării anterioare							
Operaționaliza rezultatele învățării							
Altele:							
Total							

Elaborarea curriculumului și reconstrucția conținutului	0/ NE	1	2	3	4	5	Observații
<i>Probele din portofoliu privind capacitatea de a ...</i>							
Numi principiile generale ale reconstrucției pedagogice a conținutului							
Describe ce înseamnă Elaborarea curriculumului							
Altele:							
Total							
Proiectarea cursului	0/ NE	1	2	3	4	5	Observații
<i>Probele din portofoliu privind capacitatea de a ...</i>							
Identifica rolul mediului de învățare, rolul spațiului și al timpului și impactul acestuia asupra procesului de învățare							
Describe fazele cursului și funcțiile acestora (luate în considerare pentru cursuri de lungimi diferite, respectiv)							
Indica diferitele (tipuri de) metode de predare, potențialul și limitările acestora							
Aplica metodele / mijloacele referitoare la aceste stiluri / tipuri							
Recunoaște diferite stiluri de învățare și tipuri de elevi							
Identifica potențialul impact al vârstei, contextului cultural și al altor factori asupra învățării adulților							
Conecta factorii ce țin de context (caracteristicile grupului țintă / participanților, obiectivele de învățare etc.) și deciziile pedagogice (cu privire la conținutul învățării / predării, metode, timp, spațiu etc.), luând în considerare informațiile relevante							
Altele:							
Total							

Grilă pentru Evaluarea Portofoliului – Evaluarea Cursurilor de învățare pentru Adulți

Evaluare generală							
Criterii de evaluare	Scor (0-5)						Observații
Structura logică și coerentă a portofoliului							
Nivelul de dezvoltare al abilităților prezentat în portofoliu							
Utilizarea dovezilor documentare în portofoliu							
Nivelul de reflecție critică prezentat în portofoliu							
Punctaj total							
Notă							
Evaluarea domeniilor de competență							
Înțelegerea conceptului	0/ NE	1	2	3	4	5	Observații
<i>Probele din portofoliu privind capacitatea de a ...</i>							
Înțelege semnificația „evaluării” învățării adulților							
Explica principiile privind evaluarea, aprecierea și monitorizarea							
Indica diferite tipuri și funcții ale aprecierii și evaluării (sumativă, formativă)							
Identifica diferite tipuri de criterii și indicatori							
Evidenția diferența dintre evaluarea individuală vs. grup							
Describe caracteristicile diferitelor instrumente pentru apreciere și evaluare (de exemplu, teste, exerciții, lucrări pe proiect, jurnale etc.)							

Recunoaște principiile de bază ale proiectării instrumentelor de evaluare/apreciere (principiile de proiectare a chestionarelor, a testelor etc.)							
<i>Altele...</i>							
Total:							
Cunoaștere relațională și metodologică	0/ NE	1	2	3	4	5	Observații
<i>Probele din portofoliu privind capacitatea de a ...</i>							
Explica modul în care diferitele tipuri, abordări, principii etc. ale evaluării/aprecierii se referă la diferite contexte și grupuri țintă							
Analiza și evalua oportunitatea unei abordări / metode date etc. pentru un anumit context sau domeniu de aplicare							
Recunoaște diverse metode și instrumente de diagnosticare (test, autoevaluare, portofoliu, exerciții, lucrări pe proiect etc.)							
Aplica principiile și tehnicile de observare							
<i>Altele...</i>							
Total							
Comunicarea din curs	0/ NE	1	2	3	4	5	Observații
<i>Probele din portofoliu privind capacitatea de a ...</i>							
Explica fazele unui curs și caracteristicile acestora							
Înțelege diferitele roluri profesionale ca profesor, facilitator, consilier							
Aplica principiile, metodele și instrumentele de feedback pentru colectarea feedback-ului							
Utiliza tehnici de analiză și structurare a diferitelor tipuri de feedback (întrebări orale / scrise, deschise / închise)							
<i>Altele...</i>							
Total							
Dezvoltarea profesională prin auto-reflecție	0/ NE	1	2	3	4	5	Observații

	NE						
<i>Probele din portofoliu privind capacitatea de a ...</i>							
Înțelege principiile și tehnicile de auto-reflecție							
Explica principiile, metodele și instrumentele de auto-dezvoltare profesională (de ex. jurnale, portofolii, feedback inter pares, supraveghere, ...)							
Proiecta un plan de dezvoltare pentru dezvoltarea profesională proprie							
<i>Altele...</i>							
Total							

Anexa B: grilă de autoevaluare

Propunerea de scală standardizată de mai jos va fi utilizată de către candidat pentru a-și autoevalua competențele. Candidatul va citi afirmațiile și va completa grila în funcție de nivelul său perceput al competențelor dobândite. Candidatul este rugat să răspundă cât se poate de sincer, deoarece răspunsurile sale vor fi validate prin intermediul răspunsurilor la interviul bazat pe competențe.

Răspunsurile lor vor ajuta evaluatorii în procesul de interviu, deoarece afirmațiile sunt planificate și legate de competențele din profilul de competențe elaborat în cadrul proiectului DEMAL.

Cu toate acestea, instituția poate decide care sunt cele mai importante competențe și poate adapta afirmațiile în mod corespunzător, dar având ca referință profilul de competențe elaborat în cadrul proiectului DEMAL.

Zonele principale și activitățile legate de Proiectarea Cursurilor de Învățare pentru Adulți

Instrucțiuni: următoarea măsură este concepută pentru a vă permite să evaluați nivelul actual perceput al competențelor în ceea ce privește proiectarea cursurilor de învățare pentru adulți. Evaluați-vă nivelul de competență folosind scala furnizată, punctajele mai mari indicând o mai bună dezvoltare a aptitudinilor și a învățării necesare.

0 / NE - nici o dovadă: Nu pot furniza dovezi pozitive că am demonstrat competența.

1 - limitat: Pot doar parțial să furnizez dovezi pozitive că am demonstrat competența prin comportamente eficiente limitate reale

2 - mediu: Pot să furnizez dovezi adecvate că am demonstrat competența prin mai multe comportamente reale.

3 - bun: Sunt în măsură să furnizez dovezi solide pozitive că am demonstrat competența printr-o gamă largă de comportamente reale

4 - excelent: Sunt în măsură să ofer o demonstrație puternică și consecventă a competenței prin dovezi excelente ale comportamentelor semnificative.

Conceptul de „elaborare” a învățării pentru adulți

Sunt în măsură să:

	0/ NE	1	2	3	4	5	Observații
Înțeleg semnificația „elaborării” învățării adulților							
Explic rolul și importanța procesului de elaborare							
Indic sarcinile implicate în procesele de elaborare / pașii necesari							
Identific diferiții actori implicați în procesul de elaborare, rolurile și interacțiunile acestora							
Analizez factorii care influențează procesul de elaborare / factorii care trebuie luați în considerare în timpul procesului de elaborare							
<i>Altele...</i>							

Analiza nevoilor

Sunt în măsură să:

	0/ NE	1	2	3	4	5	Observații:
Înțeleg conceptele teoretice privind nevoile, beneficiile și rezultatele finale ale învățării							
Identific diferite tipuri de nevoi și beneficii ale învățării (concepte precum „beneficii mai cuprinzătoare”, rentabilitatea investiției etc.)							
Reflectez asupra tipurilor și rolului / impactului intereselor (ascunse) care sunt legate de nevoile învățării specificate explicit							
Reflectez asupra intereselor și a rolurilor potențial diferite ale clienților și ale cursanților / participanților							
Analizez potențialul și limitările tehnicilor de analiză a nevoilor							
<i>Altele ...</i>							

Rezultatele învățării

Sunt în măsură să:

	0/ NE	1	2	3	4	5	Observații
Descriu cadrele generale de competență / calificare existente la nivel național sau internațional							
Identific tipurile de rezultate ale învățării (cognitive, sociale, afective etc.)							
Transform obiectivele clientului / cursantului în rezultate ale învățării care trebuie realizate în timpul formării							
Aplic diferite tipuri de metode de testare / evaluare a învățării anterioare							
Operaționalizez rezultatele învățării							
<i>Altele ...</i>							

Elaborarea curriculumului și reconstrucția conținutului

Sunt în măsură să:

	0/ NE	1	2	3	4	5	Observații
Numesc principiile generale ale reconstrucției pedagogice a conținutului							
Descriu ce înseamnă elaborarea curriculumului							
<i>Altele ...</i>							

Proiectarea cursului

Sunt în măsură să:

	0/ NE	1	2	3	4	5	Observații
Identific rolul mediului de învățare, rolul spațiului și al timpului și impactul acestuia asupra procesului de învățare							
Descriu fazele cursului și funcțiile acestora (luate în considerare pentru cursuri de lungimi diferite, respectiv)							
Indic diferitele (tipuri de) metode de predare, potențialul și limitările acestora							
Aplic metodele / mijloacele referitoare la aceste stiluri / tipuri							
Recunosc diferite stiluri de învățare și tipuri de cursanți							
Identific potențialul impact al vârstei, contextului cultural și al altor factori asupra învățării adulților							
Conectez factorii ce țin de context (caracteristicile grupului țintă / participanților, obiectivele de învățare etc.) și deciziile pedagogice (cu privire la conținutul învățării / predării, metode, timp, spați etc.), luând în considerare informațiile relevante							
<i>Altele ...</i>							

Zonele principale și activitățile legate de Evaluarea Cursurilor de Învățare pentru Adulți

Instrucțiuni: următoarea măsură este concepută pentru a vă permite să evaluați nivelul actual perceput al competențelor în ceea ce privește evaluarea cursurilor de învățare pentru adulți. Evaluați-vă nivelul de competență folosind scala furnizată, punctajele mai mari indicând o mai bună dezvoltare a aptitudinilor și a învățării necesare.

0 / NE - nici o dovadă: *Nu pot furniza dovezi pozitive că am demonstrat competența.*

1 - limitat: Pot doar parțial să furnizez dovezi pozitive că am demonstrat competența prin comportamente limitate reale

2 - mediu: Pot să furnizez dovezi adecvate că am demonstrat competența prin mai multe comportamente reale

3 - bun: Pot să furnizez dovezi solide pozitive că am demonstrat competența printr-o gamă largă de comportamente reale

4 - excelent: Pot să ofer o demonstrație puternică și consecventă a competenței prin dovezi excelente ale comportamentelor semnificative

Conceptul de „evaluare” a învățării pentru adulți

Sunt în măsură să:

	0/ NE	1	2	3	4	5	Observații
Înțeleg semnificația „evaluării” învățării adulților							
Explic principiile privind evaluarea, aprecierea și monitorizarea							
Indic diferite tipuri și funcții ale aprecierii și evaluării (sumativă, formativă)							
Identific diferite tipuri de criterii și indicatori							
Evidențiez diferența dintre evaluarea individuală vs. grup							
Descriu caracteristicile diferitelor instrumente pentru evaluare și apreciere (de exemplu, teste, exerciții, lucrări pe proiect, jurnale etc.)							
Recunosc principiile de bază ale proiectării instrumentelor de evaluare/apreciere (principiile de proiectare a chestionarelor, a testelor etc.)							
<i>Altele...</i>							

Cunoaștere relațională și metodologică

Sunt în măsură să:

	0/ NE	1	2	3	4	5	Observații
Explic modul în care diferitele tipuri, abordări, principii etc. ale evaluării/aprecierii se referă la diferite contexte și grupuri țintă							
Analizez și evaluez oportunitatea unei abordări / metode date etc. pentru un anumit context sau domeniu de aplicare							
Recunosc diverse metode și instrumente de diagnosticare (test, autoevaluare, portofoliu, exerciții, lucrări pe proiect etc.)							
Aplic principiile și tehnicile de observare							
<i>Altele...</i>							

Comunicarea din curs

Sunt în măsură să:

	0/ NE	1	2	3	4	5	Observații
Explic fazele unui curs și caracteristicile acestora							
Înțeleg diferitele roluri profesionale ca profesor, facilitator, consilier							
Aplic principiile, metodele și instrumentele de feedback pentru colectarea feedback-ului							
Utilizez tehnici de analiză și structurare a diferitelor tipuri de feedback (întrebări orale / scrise, deschise / închise)							
<i>Altele...</i>							

Dezvoltarea profesională prin auto-reflecție

Sunt în măsură să:

	0/ NE	1	2	3	4	5	Observații
Înțeleg principiile și tehnicile de auto-reflecție							
Explic principiile, metodele și instrumentele de auto-dezvoltare profesională (de ex. jurnale, portofolii, feedback inter pares, supraveghere, ...)							
Proiectez un plan de dezvoltare pentru dezvoltarea profesională proprie							
<i>Altele...</i>							

Anexa C. Grila pentru Interviu bazat pe Competențe

Propunerea de scală standardizată de mai jos va fi utilizată pentru a evalua competențele necesare ale candidatului. Cei doi interviuatori vor folosi aceeași scală pentru evaluarea răspunsurilor candidatului în mod independent și vor discuta ulterior și vor conveni asupra evaluării finale. Evaluatorii vor avea ca scop decizii obiective - nu subiective - și vor reduce caracterul părtinitor cât mai mult posibil prin evitarea întrebărilor care i-ar împiedica să obțină o imagine de ansamblu corectă a candidatului.

Întrebările de mai jos din interviul privind competențele vor ajuta evaluatorii în procesul de interviu, deoarece întrebările sunt planificate și legate de competențe în funcție de profilul de competențe elaborat în cadrul proiectului DEMAL. Mai mult decât atât, sunt oferite scale de evaluare pentru a minimiza subiectivitatea.

Cu toate acestea, instituția poate decide care sunt cele mai importante competențe și poate adapta întrebările în mod corespunzător, dar având ca referință profilul de competențe elaborat în cadrul proiectului DEMAL.

Măsurile pentru evaluarea competențelor cuprind sistemul de măsură cu o scală pe 4 niveluri, după cum urmează:

0 / NE - nici o probă: Candidatul nu a furnizat dovezi pozitive privind faptul că a demonstrat competența.

1 - limitată: Intervievatul a furnizat doar dovezi pozitive parțiale că a demonstrat competența prin comportamente limitate

2 - mediu: Intervievatul a furnizat dovezi adecvate că a demonstrat competența prin mai multe comportamente

3 - bun: Intervievatul a furnizat dovezi solide pozitive de a demonstra competența printr-o gamă largă de comportamente

4 - excelent: Intervievatul a oferit o demonstrație puternică și consecventă a competenței prin dovezi excelente ale comportamentelor semnificative.

Competențe legate de Elaborarea Cursurilor de Învățare pentru adulți

Instrucțiuni: Vă rugăm să evaluați cât de bine a demonstrat interviueatul următoarele competențe, folosind scala de mai jos. Introduceți punctajele în tabel și luați notițe despre fiecare competență în parte și ajungeți la o notare comună pentru fiecare interviueat.

Sarcini și activități de efectuat	Întrebările din cadrul interviului	Scala de notare					Observații	
		0/ NE	1	2	3	4	Intervievator 1	Intervievator 2
Colectarea și analiza informațiilor contextuale (grup țintă, nevoi de învățare, logistică)	Ce pași sunt necesari pentru a afla care sunt scopurile, motivația, nevoile și așteptările cursanților?							
	Dacă ți-aș cere să identifici nevoile de formare ale cursanților / organizației, de unde ai începe?							
	Spune-mi pașii pe care îi faci pentru a afla caracteristicile relevante despre cursanți.							
Negocierea și stabilirea rezultatelor învățării	Describe situația în care te aflai atunci când a trebuit să negociezi obiectivele învățării. Trebuie să descrii un anumit eveniment sau situație, nu o descriere generală a ceea ce ai făcut în trecut.							
Configurarea conceptului / curriculumului	Condu-mă prin procesul de pregătire a curriculumului unui curs de formare. Trebuie să descrii un anumit eveniment sau situație, nu o descriere generală a ceea ce ai făcut în trecut.							

Sarcini și activități de efectuat	Întrebările din cadrul interviului	Scala de notare					Observații	
		0/ NE	1	2	3	4	Intervievator 1	Intervievator 2
Corectarea detaliilor cursului (activități, metode, materiale)	Oamenii învață în moduri diferite și cu viteze diferite. Cum te asiguri că toată lumea din programul tău dezvoltă competențele necesare?							
Pregătirea materialelor	Dă-mi un exemplu despre modul în care folosești tehnologia în munca ta. Ce sof de e-learning preferi?							
	Ce metodologii folosești pentru formare?							
	Cum ai încheia o sesiune de formare?							
	„Planifică flexibilitatea”	Ai fost vreodată surprins de o problemă sau de un obstacol pe care nu l-ai prevăzut? Ce s-a întâmplat?						
	Spune-mi despre un moment în care formarea ta nu a dus la rezultatele bune pe care le așteptai. Ce s-a întâmplat și ce ai învățat?							

Sarcini și activități de efectuat	Întrebările din cadrul interviului	Scala de notare					Observații	
		0/ NE	1	2	3	4	Intervievator 1	Intervievator 2
Comunicarea și revizuirea proiectării	Dă-mi un exemplu de program de formare de succes pe care l-ai predat. Ce l-a făcut să fie de succes?							
	Spune-mi despre un moment în care ai cerut feedback de la cursanții tăi despre abilitățile tale de predare pe care l-ai folosit ulterior pentru a-ți îmbunătăți munca.							
Competențe transversale • abilități analitice și de reflecție • abilități de rezolvare a problemelor și de negociere • abilități de comunicare • abilități de observare, empatie • creativitate	Care este răspunsul tău la feedback negativ? Te rog să explici pe baza unei situații reale de formare.							
	Cum ai face față unui cursant care nu crede că sesiunea ta de formare merită?							
	Describe un moment dificil pe care l-ai avut cu un cursant. De ce a fost dificil? Cum ai gestionat situația? Care a fost rezultatul?							
	Describe un moment în care acțiunea ta rapidă a ajutat la depășirea unei probleme. Care a							

Sarcini și activități de efectuat	Întrebările din cadrul interviului	Scala de notare					Observații	
		0/ NE	1	2	3	4	Intervievator 1	Intervievator 2
• flexibilitate, deschidere	fost problema posibilă? Ce ai făcut pentru a rezolva problema? Care a fost rezultatul? Ți-ai schimba abordarea data viitoare?							
Total:								

Competențe legate de Evaluarea Cursurilor de Învățare adulților

Instrucțiuni: Vă rugăm să evaluați cât de bine a demonstrat interviueatul următoarele competențe, folosind scala de mai jos. Introduceți punctajele în tabel și luați notițe despre fiecare competență în parte și ajungeți la o notare comună pentru fiecare interviueat.

Sarcini și activități de efectuat	Întrebările din cadrul interviului	Scala de notare					Observații	
		0/ NE	1	2	3	4	Intervievator 1	Intervievator 2
Planificarea evaluării și a aprecierii	Describe o situație în care a trebuit să stabilești un cadru de evaluare/apreciere într-o perioadă scurtă de timp. Cum te-ai adaptat la această situație?							
	Describe pregătirea activității concrete de evaluare. Care a fost situația? Ce ai făcut? Care a fost rezultatul?							
Utilizarea evaluării/aprecierii pe parcursul cursului	Ce măsuri iei pentru a pune în aplicare activitățile de evaluare/apreciere. Te rog să te referi la o situație specifică de formare.							
	Ai întâlnit vreodată evoluții într-un curs de formare care au necesitat o acțiune spontană în ceea ce privește evaluarea/aprecierea? Describe situația. Cum ai acționat							

Sarcini și activități de efectuat	Întrebările din cadrul interviului	Scala de notare					Observații	
		0/ NE	1	2	3	4	Intervievator 1	Intervievator 2
	În ceea ce le privește? Ți-ai schimba abordarea data viitoare?							
Utilizarea diferitelor tipuri de evaluare/apreciere	Te rog să descrii pașii pe care trebuie să îi iei în considerare la diagnosticarea nivelului de competență al cursanților. Te rog să te referi la un context specific de formare.							
	Cum gestionezi feedback-ul negativ? Te rog să explici pe baza unei situații reale de formare.							
	Describe modul în care colectezi și utilizezi feedback-ul primit de la diferite grupuri pentru a îmbunătăți procesul de învățare/predare?							
Comunicarea și împărtășirea evaluării și aprecierii	Te rog să descrii modul în care comunică rezultatele activităților de evaluare/apreciere celor interesați, într-un mod echitabil și constructiv / oferi feedback.							
	Pe baza experienței tale, care crezi că este rolul evaluării finale a unui curs de formare? Te rog să oferi exemple pe baza unor situații reale de formare.							

Sarcini și activități de efectuat	Întrebările din cadrul interviului	Scala de notare					Observații	
		0/ NE	1	2	3	4	Intervievator 1	Intervievator 2
Utilizarea evaluării și aprecierii pentru un proces continuu de dezvoltare profesională proprie	Cum intenționezi să utilizezi rezultatele evaluării/aprecierii pentru propria dezvoltare profesională? Ce tip de rezultate trebuie utilizate, la ce intervale și cum?							
Competențe transversale • abilități analitice și de reflecție • conștientizare interculturală	Describe un moment în care te-ai confruntat cu probleme sau stres care ți-au testat capacitatea de a le face față.							
	Spune-mi despre un moment când nu ai reușit să respecti un termen limită. Ce lucruri nu ai reușit să faci? Care au fost repercusiunile? Ce ai învățat?							
	Ce face un proces de evaluare/apreciere să fie de succes?							

Sarcini și activități de efectuat	Întrebările din cadrul interviului	Scala de notare					Observații	
		0/ NE	1	2	3	4	Intervievator 1	Intervievator 2
<ul style="list-style-type: none"> • abilități de rezolvare a problemelor și de negociere • abilități de comunicare • abilități de observare, empatie • creativitate • flexibilitate, deschidere 	Care este cea mai dificilă parte a procesului de evaluare/apreciere? Te rog să oferi exemple pe baza experienței tale.							
Total:								

Despre DEMAL

Find us on:

“Elaborarea, monitorizarea și evaluarea cursurilor de Învățare a Adulților – Sprijinirea calității învățării adulților” (DEMAL)

este un proiect Erasmus+ care se desfășoară între octombrie 2016 – septembrie 2018

Scopurile Proiectului

DEMAL urmărește să contribuie la calitatea învățării adulților prin promovarea a două competențe profesionale cheie ale educatorilor și formatorilor pentru adulți:

- Elaborarea procesului de învățare a adulților și
- Monitorizarea și evaluarea procesului de învățare în rândul adulților

Ambele competențe pot fi considerate ca fiind premisele esențiale pentru ca învățarea în rândul adulților să fie eficientă, de calitate înaltă și adecvată nevoilor cursanților.

Obiectivele Proiectului

- elaborarea a două profiluri europene detaliate, de referință pentru aceste competențe-cheie, legate de CEC (Cadru European al Calificărilor);
- să dezvolte și să testeze două cursuri de formare continuă (e-learning plus seminar de o săptămână), inclusiv resursele de învățare legate de aceste competențe cheie
- să testeze potențialul unei aplicații de planificare inovatoare a cursurilor pentru a sprijini atât învățarea direcționată, cât și practica profesională zilnică a profesorilor și formatorilor de adulți din Europa
- să elaboreze și să testeze un cadru de validare care să sporească comparabilitatea furnizării existente de formare și a calificărilor și să faciliteze recunoașterea competențelor dobândite în mod informal și, astfel, să sporească flexibilitatea rutelor de calificare pentru personalul din învățământul pentru adulți din Europa

Grupul țintă

Personalul din organizațiile de învățământ pentru adulți, cu experiențe educaționale și profesionale diverse, implicat în elaborarea programelor de formare și monitorizarea și evaluarea procesului de învățare. X,